

Oponentský posudek

doktorské disertační práce Ing. Lucie Trnkové

Interaction of protein with low-molecular substances *in vitro*. Effect of glycation, substances of plant origin, and combination of these factors on function and spectral properties of selected proteins.

Oponovaná disertační práce byla vypracována na Katedře biochemických věd Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové a na Katedře biochemických věd na Sapienza University v Římě, jako kvalifikační spis k získání titulu PhD. Cílem práce bylo sledovat interakci proteinů s nízkomolekulárními látkami *in vitro*.

Jako modelové proteiny byly zvoleny lidský a hovězí sérový albumin, endoplasmatický retikulární protein ERp57 a rekombinantní glutathion-S-transferasa. Jako nízkomolekulární ligandy výše uvedených proteinů byly použity četné přírodní fenolické kyseliny, jako např. kyselina hydroxyskořicová, kávová, chlorogenová apod, a katechiny obsažené v zeleném a černém čaji. Interakce proteinů s rostlinnými ligandy, stanovení vazebných parametrů a tvorba komplexu protein-ligand byla studována pomocí fluorescenční spektroskopie a elektroforetických metod. Tímto způsobem bylo analyzováno celkem 8 fenolických kyselin a 8 derivátů katechinu. Cílem práce bylo rovněž studovat vztahy mezi chemickou strukturou polyfenolických látek a vazebnými afinitami k sérovému albuminu. Byla též sledována interakce polyfenolických látek zeleného čaje s enzymem ERp57. V menší míře pak byla studována glykace lidského sérového albuminu methylglyoxalem a její ovlivnění čajovými katechiny.

Disertační práce Ing. Trnkové působí příznivým dojmem. Má 173 stran, z čehož 50 stran tvoří výsledky a diskuse. V práci je použito odhadem více než 300 literárních pramenů, které jsou dobře vybrány s ohledem na řešenou problematiku, včetně prací recentních (z roku 2011). Práce přináší přesvědčivé důkazy o tom, že kandidátka provedla a vyhodnotila velké množství experimentů, které přinesly řadu originálních poznatků, jež byly prezentovány na mnoha kongresech u nás i v zahraničí a byly rovněž publikovány v odborném tisku, včetně časopisů s IF. Publikační aktivita kandidátky je vysoká. Práce je psána přehledně, použité metody jsou moderní a odpovídají světovému standardu v oblasti studia interakce proteinů s malými molekulami, výsledky jsou dokumentovány jasně a srozumitelně, diskuse je věcná a učiněné závěry jsou přesvědčivé.

Jediné co mohu práci vytknout je skutečnost, že vzhledem k použití několika modelů, z nichž žádný není úplný, není možné učinit ještě obecnější závěry a na jejich základě se pak pokusit o formulaci nových hypotéz. Chtěl bych proto vědět, zda bude v práci pokračováno a zda se na dalších studiích bude podílet i Ing. Trnková.

Závěry: *Disertační práce Ing. Lucie Trnkové přináší nové poznatky z nichž většina byla prezentována na našich a zahraničních konferencích a v několika kolektivních publikacích v časopisech s IF. Protože v několika publikovaných studiích je kandidátka uvedena jako hlavní autor, lze to hodnotit tak, že prokázala schopnost tvůrčí práce v oblasti výzkumu a splňuje tím požadavky kladené na doktorskou disertační práci ve smyslu § 47 zákona č. 111/1998 Sb. o VŠ. Na základě této skutečnosti doporučuji práci přijmout jako podklad k dalšímu řízení ve věci přiznání vědeckého titulu PhD.*

Prof. RNDr. Jiří Patočka, DrSc.
Katedra radiologie a toxikologie,
Zdravotně sociální fakulta
Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích
České Budějovice

V Hradci Králové, 20. března 2012